

Beleid Jong Leren ten aanzien van het gebruik van Internet, Sociale Media en BYOD

“Gebruik je gezond verstand”

A poster with a white background and a dark red border. At the top, five wooden blocks spell out 'CHECK' with numbers below them: C₃, H₄, E₁, C₃, K₅. Below the blocks, the text 'CHECK VOORDAT JE POST!' is written in a bold, sans-serif font. Underneath this text is a list of five items, each preceded by a checkmark: Constructief, Helder, Eerlijk, Creatief, and Kundig. At the bottom left is the logo of the Nationale Academie voor Media & Maatschappij, which consists of a stylized red spiral. To the right of the logo is the text 'Nationale Academie voor Media & Maatschappij'. At the bottom of the poster, the website address 'www.mediaenmaatschappij.nl' is written in a white, sans-serif font.

CHECK VOORDAT JE POST!

- ✓ Constructief
- ✓ Helder
- ✓ Eerlijk
- ✓ Creatief
- ✓ Kundig

Nationale Academie voor Media & Maatschappij

www.mediaenmaatschappij.nl

Beleid Jong Leren ten aanzien van het gebruik van Internet/Sociale Media en BYOD

Om verantwoord om te gaan met Internet/Sociale Media en BYOD op de scholen van Jong Leren hanteren we het volgende beleid:

- Alle scholen volgen de “Gedragscode Internet/Sociale Media en BYOD (Bring Your Own Device) Stichting Jong Leren” zoals is vastgesteld door het College van Bestuur van de stichting na instemming van de GMR.
- In de schoolgids/op de website dient een verwijzing te worden opgenomen naar deze gedragscode.
- Leerkrachten worden door de ICT ers op de hoogte gesteld van de gedragscode, tijdens ICT vergadertijd.
- Leerlingen worden geïnformeerd middels lessen over Mediawijsheid (voor meer info verwijzen wij naar de SBA).
- Ouders/verzorgers worden aan het begin van het schooljaar op de hoogte gesteld van de gedragscode.
- Scholen wordt geadviseerd om een ouderavond te organiseren rond het thema Sociale Media.
- De gedragscode wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Dit beleid wordt per 01-01-2017 gehanteerd door alle scholen van Stichting Jong Leren.

Gedragscode Internet/Sociale Media en BYOD stichting Jong Leren

Inleiding

Internet en Sociale media zoals Whatsapp, Twitter, Facebook, YouTube, Gmail en LinkedIn bieden de mogelijkheid om snel te communiceren en te laten zien dat je trots bent op je school. Daarnaast kan sociale media een bijdrage leveren aan een positief imago van de scholen van Jong Leren.

Het meebrengen van een eigen device (BYOD Bring Your Own Device) staat nog in de kinderschoenen. We hebben het wel opgenomen in deze gedragscode, omdat ook een mobiel een device is en veel basisschoolleerlingen de beschikking hebben over een mobiel.

De stichting Jong Leren heeft Mediawijsheid opgenomen in de SBA. De scholen van Jong Leren laten in het schoolplan zien hoe zij ervoor zorgen dat de kinderen mediawijs worden. Hiermee is Mediawijsheid onderdeel van het curriculum.

Van belang is te beseffen dat je met berichten op sociale media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen ook kunt schaden. Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten en uitlatingen voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht. Essentieel is dat, net als communicatie in de 'echte' wereld, de onderwijsinstellingen en de gebruikers van sociale media de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen. Net als bij de opkomst van e-mail en internet ontstaan er ook nu vragen bij het gebruik van sociale media in organisaties. Privé-gerelateerde zaken en werkgerelateerde zijn niet zo gemakkelijk te scheiden.

Bij nieuwe ontwikkelingen zie je vaker dat een aantal werkgevers en werknemers vooral de bedreigingen zien, anderen vooral de kansen. Jong Leren vertrouwt erop dat zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media. Om verschillende denkbeelden over het gebruik van sociale media niet te laten leiden tot misverstanden zijn deze richtlijnen voor een ieder die bij Jong Leren betrokken is of zich daarbij betrokken voelt ontwikkeld.

Jong Leren is zich bewust van het feit dat de mogelijkheden van Sociale Media omvangrijk zijn en dat ze bijna dagelijks veranderen. Voor een goed gebruik van deze media heeft Jong Leren een gedragscode opgezet. Deze richtlijnen maken een effectieve inzet van Sociale Media mogelijk en hebben enkel betrekking op schoolgerelateerde berichten of wanneer er een overlap is tussen school, werk en privé. Om enige toekomstvastheid van deze gedragscode te borgen zijn de richtlijnen zo algemeen mogelijk omschreven.

Uitgangspunten

1. Stichting Jong Leren onderkent het belang van Internet/Sociale Media en BYOD en ziet de meerwaarde van het gebruik hiervan voor het onderwijs.
2. Deze gedragscode draagt bij aan een goed en veilig school- en onderwijsklimaat;
3. Deze gedragscode bevordert dat binnen Stichting Jong Leren, medewerkers/ stagiaires, leerlingen en ouders/verzorgers via sociale media communiceren in het verlengde van de missie en visie van de onderwijsinstelling en de reguliere fatsoensnormen. In de regel betekent dit dat we respect voor de school en elkaar hebben en iedereen in zijn waarde laten.
4. De gebruikers van sociale media dienen rekening te houden met de goede naam van Stichting Jong Leren en haar scholen en van een ieder die betrokken is bij de stichting en/of de scholen.
5. De gedragscode dient Stichting Jong Leren, haar medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers tegen zichzelf en anderen te beschermen tegen de mogelijk negatieve gevolgen van sociale media; rekening houdende met de wet op de privacy.

Doelgroep

Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van Stichting Jong Leren, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan de stichting.

Werken met Google for Education

Alle scholen van Jong Leren werken met Google for Education. Het beheer hiervan wordt gedaan door Cloudwise. Alle scholen hebben een beschermd portaal, van waaruit gewerkt wordt. De leerlingen van Jong Leren hebben een Google for Education account. Voor de kinderen van groep 1 t/m 4 is dit account alleen via de portal bereikbaar met een plaatjes login. De kinderen van groep 5 t/m 8 loggen in met een mailadres en een wachtwoord. Dit account omvat o.a. een agenda, een drive en een mailaccount. Voor deze kinderen is het ook mogelijk om vanaf thuis in te loggen, zodat zij tijd-, en plaats onafhankelijk kunnen leren.

Richtlijnen voor het gebruik van internet/sociale media en BYOD in de school

A. Voor alle gebruikers (medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers)

1. Er zijn duidelijke en schriftelijk vastgelegde afspraken op schoolniveau wie het beheer voert van plaatsing van woord en/of beeld op Sociale Media. De directeur is eindverantwoordelijk.
2. De school heeft weloverwogen een keuze gemaakt of de school werkt met een besloten (bijvoorbeeld Facebook) of open profiel (bijvoorbeeld website). Deze keuze is besproken met de medezeggenschapsraad, schriftelijk vastgelegd en bekend bij alle betrokkenen.

3. Het is betrokkenen toegestaan om tijdens de lessen actief te zijn op internet/Social Media zolang dit een onderwijskundige doelstelling heeft.
4. Het is betrokkenen toegestaan om kennis en informatie te delen, mits het geen vertrouwelijke of privacygevoelige informatie betreft en andere betrokkenen niet schaadt.
5. De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert via sociale media.
6. Het is de betrokkenen toegestaan om foto-, film- en geluidsopnamen van schoolgerelateerde situaties te publiceren/online te zetten, wanneer uitdrukkelijk toestemming voor plaatsing is gegeven. Bij inschrijving van nieuwe leerlingen wordt hiervoor aan de ouders/verzorgers om toestemming gevraagd. Op ieder moment wordt de ouders/verzorgers de gelegenheid gegeven om deze toestemming te wijzigen.
We plaatsen geen portretfoto's van kinderen op onze media, we plaatsen foto's van groepjes kinderen, waarbij de namen ontbreken.
7. Voor het publiceren/online zetten van foto-, film- en geluidsopnamen wordt gebruik gemaakt van de door de school afgesproken kanalen (Schoolwebsite, Klasbord, Facebook, enz.) Deze afspraken zijn opgenomen in de schoolgids.
8. Het is medewerkers niet toegestaan om 'vrienden' te worden met leerlingen via sociale media, tenzij deze vriendschap school gerelateerd is, bijvoorbeeld een Facebook pagina van de klas.
9. Het komt voor dat medewerkers vrienden zijn met ouders/verzorgers. Van medewerkers wordt verwacht dat zij op een professionele manier hiermee omgaan en geen werkgerelateerde informatie of privé gevoelige zaken met ouders/verzorgers delen.
10. We gebruiken Sociale Media en mail om snel en actueel te informeren, niet om te discussiëren. Mogelijke discussie, ontstaan door berichtgeving op Sociale Media of via de mail, gebeurt buiten de Sociale Media/mail om. Bijvoorbeeld inhoudelijk reageren op mail van ouders.
11. Alle betrokkenen nemen de fatsoensnormen in acht. Als fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, zwartmaken of anderszins beschadigen) dan neemt de directie passende maatregelen. Zie ook : *Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen*.
12. Elke betrokkene is zich bewust van het feit dat (op sommige Sociale Media) ook anderen informatie kunnen plaatsen op (profiel) pagina's (taggen, linken, posten, etc.). Bij het posten van informatie wordt hiermee rekening gehouden.
13. Om reden, genoemd bij punt 12, zal de eigenaar van de pagina controlerend optreden en actief redactie voeren op de onder zijn of haar verantwoording aangemaakte pagina's. Zodra de pagina's niet meer nodig zijn worden deze ook door hem of haar weer verwijderd of op non actief gesteld.
14. We behouden het recht om ongepaste reacties (bijvoorbeeld kwetsend, pestend, bedreigend, stalkend, grof taalgebruik of anderszins beschadigend, zulks ter beoordeling van de schoolleiding) te verwijderen.
15. Bij twijfel of een publicatie in strijd is met de richtlijnen neemt de medewerker contact op met zijn/haar leidinggevende. De ouder kan contact opnemen met de leerkracht of de directeur.
16. Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor hun mobiele telefoon.

17. Leerlingen mogen gebruik maken van de mobiele telefoon (of een ander meegebracht device), als zij daarvoor toestemming hebben gekregen van de leerkracht. Verder staan de telefoons uit en zijn niet zichtbaar aanwezig.
18. Voor e-mail geldt het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de leerkrachten e-mail van leerlingen bekijken. Dit wordt de leerlingen vooraf duidelijk gemaakt.
19. Er wordt verantwoord omgegaan met wachtwoordgebruik.

B. Voor medewerkers tijdens werksituaties

1. Medewerkers hebben een bijzondere verantwoordelijkheid bij het gebruik van sociale media: privé meningen van medewerkers kunnen gemakkelijk verward worden met de officiële standpunten van Jong Leren of de school. Indien een medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met Jong Leren of de school dient de medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van een school binnen Jong Leren.
2. Als online communicatie dreigt te ontsporen dient de medewerker direct contact op te nemen met zijn/haar leidinggevende om de te volgen strategie te bespreken.
3. Communicatie door medewerkers in hun eigen rol vindt altijd plaats binnen de professionele context en via de door de school vastgestelde kanalen (Ouderportaal Parnassys, Digiduif).
4. Bij mailverkeer op school, wordt uitsluitend het “werk-mailadres” gebruikt en geen privé mailadres.
5. Filmpjes voor educatieve doeleinden (via het digibord) worden van te voren gescreend, dus voordat ze aan de leerlingen getoond worden. Dit geldt ook voor filmpjes van YouTube!
6. Leerkrachten controleren regelmatig wat de kinderen doen achter de computer (Internet, educatieve software), via de geschiedenis weergave en/of het leerkrachtgedeelte van de software.

C. Voor medewerkers buiten werksituaties

1. Het is de medewerker toegestaan om schoolgerelateerde onderwerpen te publiceren mits het geen vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie over de school, zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers of andere betrokkenen betreft. Tevens mag de publicatie de naam van de school niet schaden.
2. Indien de medewerker iets publiceert wat te maken heeft met de onderwijsinstelling dient medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van een school binnen Jong Leren.
3. Indien de medewerker over Jong Leren of de school publiceert dient hij/zij het bericht te voorzien van de mededeling dat de standpunten en meningen in dit bericht de eigen persoonlijke mening zijn en los staan van officiële standpunten van Jong Leren. Verder meldt de medewerker dat hij of zij niet verantwoordelijk is voor de inhoud en uitlatingen van derden.

D. Afspraken met de kinderen over het gebruik van de verschillende media op school

Aan het begin van het schooljaar wordt met de leerlingen onderstaande afspraken rondom het gebruik van ICT besproken. Tijdens incidenten wordt de gedragscode voor leerlingen gebruikt als leidraad.

Belangrijke afspraken:

1. Ik zoek gericht naar informatie door middel van een zoekmachine. (bijvoorbeeld: Davindi).
2. Ik spreek van tevoren met mijn juf of meester af wat ik op internet wil gaan doen.
3. Ik geef nooit persoonlijke informatie door op Internet. Ik plaats nooit foto's van mezelf of van anderen op internet of mail zonder toestemming van mijn juf of meester.
4. Ik doe niet mee aan digitaal pesten (tijdens en buiten schooltijd)
5. Ik klik een website met ongewenste inhoud meteen weg en meld dit bij mijn juf of meester. Het is niet mijn schuld dat ik deze website tegenkwam.
6. Ik maak geen geluid en/of beeldopnamen op school zonder toestemming van mijn juf of meester.
7. Ik geef mijn wachtwoord nooit aan een ander.

Overige afspraken:

1. Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik alleen woorden die te maken hebben met de informatie die ik zoek.
2. Als ik mij aan de afspraken houd; dan is het niet mijn schuld als ik op ongewenste sites kom.
3. Als ik zie dat andere kinderen op ongewenste websites komen en niet werken volgens de afspraken, meld ik dit aan mijn juf of meester. Dit is besproken in de klas en is dus geen klikken!
4. Ik controleer de informatie op juistheid en bruikbaarheid, zoals ik geleerd heb tijdens de lessen Mediawijsheid.
5. Ik leg nooit contacten met iemand op het internet zonder toestemming van mijn juf of meester.
6. Ik speel alleen spelletjes op de computer, die door mijn juf of meester zijn goedgekeurd.
7. Ik bestel nooit iets via het Internet.
8. Ik gebruik YouTube alleen als dit mag van mijn juf of meester.
9. Ik maak alleen gebruik van sociale media (Facebook, Twitter, Blogs, etc.), als dit mag van mijn juf of meester.
10. Printen doe ik alleen als dit mag van mijn juf of meester.

Afspraken met betrekking tot mailen via Gmail

1. Als ik mail, stuur ik alleen mailtjes die te maken hebben met school.
2. Als ik mail stuur ik geen mailtjes die ik zelf ook niet zou willen krijgen, waar ik mij niet prettig bij zou voelen of waar dingen in staan waarvan ik weet dat dat niet hoort.
3. Ik mail geen persoonlijke informatie en/of foto's van mezelf of van anderen zonder toestemming van de leraar.
4. Ik download alleen wat echt noodzakelijk is en ik vraag hiervoor altijd toestemming van mijn juf of meester.
5. Als ik mij niet aan bovenstaande afspraken houd, word ik aangesproken door mijn leerkracht en worden mijn ouders op de hoogte gebracht.

Wat te doen bij incidenten tussen leerlingen via sociale media

1. Als kinderen misbruik maken van Internet/Sociale Media tijdens schooluren, worden ze daarop aangesproken door hun leerkracht die een aantekening maakt in het leerling dossier. Bij meerdere incidenten wordt er contact opgenomen met de ouders (onder misbruik wordt verstaan datgene wat niet past bij de normen en waarden van de school).
2. Als kinderen zich niet houden aan de regels met betrekking tot mobiele telefoons, wordt de mobiele telefoon ingenomen en aan de leerkracht overgedragen. De leerling mag zijn of haar mobiel aan het einde van de schooldag bij de leerkracht ophalen.
3. Als de kinderen zich buiten schooltijd niet houden aan de afspraken is het formeel niet de verantwoordelijkheid van de leerkracht om iets met deze incidenten te doen. Uiteraard zal de leerkracht vanuit pedagogisch oogpunt de situatie bespreken en daar waar mogelijk oplossingen bieden.

Sancties en gevolgen voor medewerkers, leerlingen/ouders/verzorgers

1. Medewerkers die in strijd handelen met deze gedragscode maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle communicatie aangaande het incident wordt opgenomen in het personeelsdossier.
2. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet;
3. Leerlingen en of ouders/verzorgers die in strijd met deze gedragscode handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.
4. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing en verwijdering van school

5. Indien de uitlating van leerlingen en of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt zal door Stichting Jong Leren aangifte bij de politie worden gedaan.

Bedenk dat...

- Het gebruik van sociale media 'real time' gebeurt. Een druk op de knop en jouw bericht staat direct online.
- Online informatie misschien wel eeuwig online staat. Het is niet altijd gemakkelijk om informatie naderhand te (laten) verwijderen. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid – en niet alleen voor dat ene moment.
Werkgevers gebruiken bijvoorbeeld vaak Google om informatie te verzamelen over sollicitanten.
- Je ook rekening dient te houden met het wettelijk vastgelegde beeld-, auteurs- en citaatrecht. Het is verboden om zonder toestemming van de maker andermans werk te publiceren. Schending van deze wet kan je een boete opleveren van honderden euro's.
- Sociale omgangsvormen online net zo goed gelden als offline. Respecteer degene tot wie je je richt. Laster, beledigingen en obsceniteit zijn niet geoorloofd. De privacy van anderen wordt gerespecteerd.
- Je zoveel mogelijk inhoudelijk dient te reageren op stukken van anderen. Alleen je mening geven, zonder onderbouwing daarvan, vervuult de discussie en zegt meer over de schrijver van de reactie dan over het stuk. Onthoud dat dit soort reacties ook in Google naar boven kunnen komen.

Slotbepaling:

Uiteraard gelden voor alle gedragingen en uitingen ook de wetten en regelgeving t.a.v. Privacy, de WPO (Wet op het Primair Onderwijs) en afspraken zoals vastgelegd in de CAO.

Bijlage 1: Gedragscode Internet, Sociale Media, Google for Education, BYOD voor de leerlingen en de ouders van Jong Leren

Bijlage 2: Format gedragscode gebruik van internet/sociale media en BYOD voor de school

Bijlage 3: Afspraken met de kinderen om in de groep te hangen